

Uitvoeringsrapport van de begroting 2017

20 februari 2018

0. Samenvatting

Tabel 1. Het uitvoeringsresultaat in een oogopslag, HRF vs G KAS

In mio euro // HRF	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
Ontvangsten (+)	42.301,4	42.425,8	42.745,6	444,2	1,1%	319,8	0,8%
Uitgaven (-)	42.670,0	42.651,9	42.816,0	145,9	0,3%	164,1	0,4%
ESR Correcties (+)	297,3	330,1	432,0	134,7	45,3%	102,0	30,9%
VS	-71,4	103,9	361,7	433,0	-606,9%	257,7	248,0%
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	73,7	40,0	0,0	-73,7	-100,0%	-40,0	-100,0%
VS NA CORRECTIES voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	2,4	143,9	361,7	359,3		217,7	

In mio euro // G KAS	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
Ontvangsten (+)	42.301,4	42.491,6	43.336,9	1.035,5	2,4%	845,3	2,0%
Uitgaven (-)	42.670,0	42.651,9	42.816,0	145,9	0,3%	164,1	0,4%
ESR Correcties (+)	297,3	330,1	432,0	134,7	45,3%	102,0	30,9%
VS	-71,4	169,8	952,9	1.024,3	-1435,5%	783,2	461,4%
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	73,7	40,0	0,0	-73,7	-100,0%	-40,0	-100,0%
VS NA CORRECTIES voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	2,4	209,8	952,9	950,6		743,2	

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op waarnemingen tot en met december 2017, aangevuld met de prognoses indien de definitieve uitvoeringscijfers nog niet beschikbaar waren.

Indien de opcentiemen op de personenbelasting berekend worden volgens de definitie van de HRF, komen we op een overschot van 361,7 miljoen euro. Indien voor de berekening van de opcentiemen de methode van de getransactionaliseerde kas (G KAS) wordt gevolgd, komen we uit op een overschot van 952,9 miljoen euro.

Ten opzichte van het rapport van december zijn er belangrijke wijzigingen voor:

- Erfbelastingen: +38,5 miljoen euro voor de reguliere erfbelastingen;
- Uitgaven DAB's : +73,9 miljoen euro
- Rechtspersonen: +330,0 miljoen euro ontvangsten (waarvan 191,3 miljoen als gevolg van de uitbreiding van de consolidatieperimeter) en +366,4 miljoen euro uitgaven (waarvan 249,1 miljoen als gevolg van de uitbreiding van de consolidatieperimeter). Tegenover de stijging van

de ontvangsten en uitgaven ingevolge de perimeteruitbreiding staat ook het wegvallen van een aantal ESR-correcties voor PPS-projecten zoals Scholen van Morgen, Via-investprojecten en Lijnprojecten (LIVAN en Brabo I). Indien abstractie gemaakt wordt van de perimeteruitbreiding hebben de rechtspersonen een positievere bijdrage tot het vorderingensaldo van 21,4 miljoen euro.

- Uitgaven ministeries : - 225,7 miljoen euro waarvan -93,7 miljoen op de VAK/VEK buffer (uitgaven zitten hoofdzakelijk bij rechtspersonen), -53,9 miljoen bij WSE (-11,6 federale operatoren, -10,6 ESF en -9,3 VOP), -29,5 miljoen bij KB en - 30 miljoen bij WVG voor de woonzorgcentra. Dit laatste verschil is te verklaren doordat de voorlopige cijfers van het RIZIV zoals eind januari overgemaakt aan Vlaanderen zonder correcties opgenomen zijn, terwijl in de monitoringnota's uitgegaan werd van de eigen ramingen (zie ook verder bij opmerkingen over cijfers RIZIV);

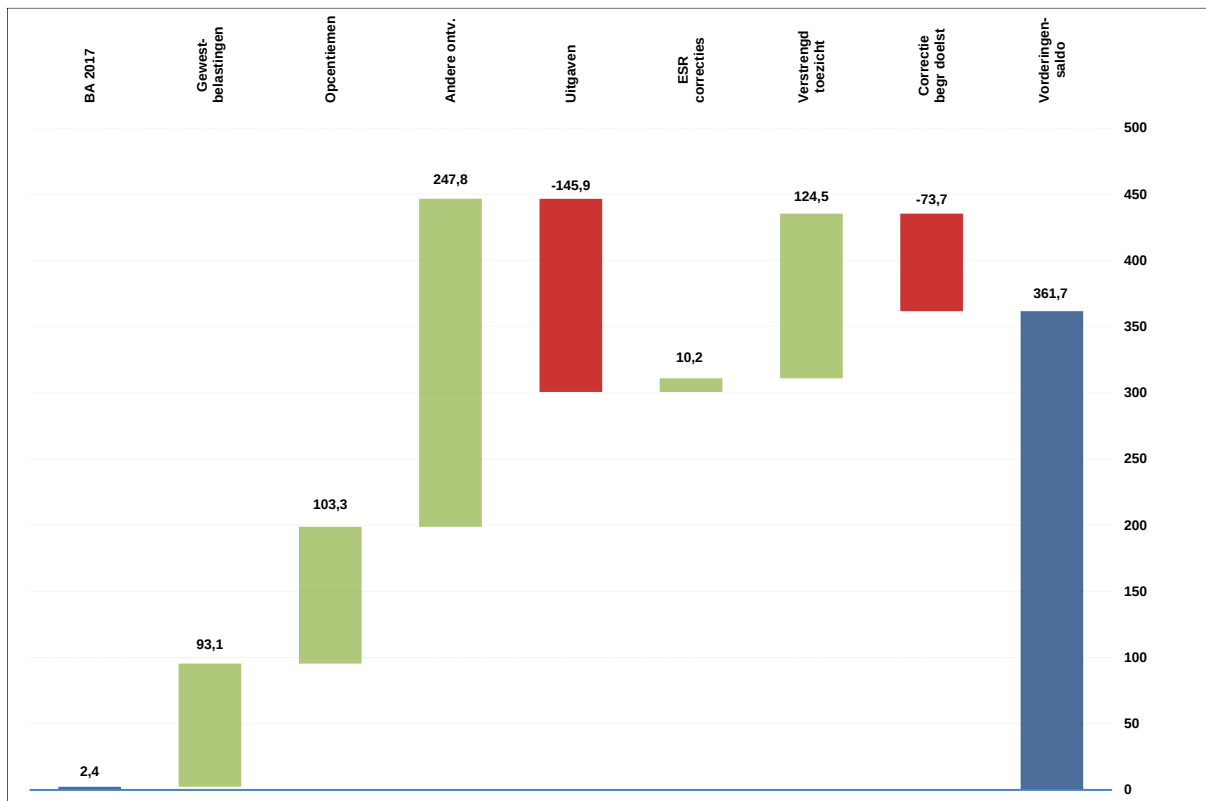
Inzake de kohieren van de netto-opcentiemen voor het AJ 2017 wijzen de gerapporteerde bedragen op een versnelling van het inkohieringsritme tijdens de maanden november en december 2017.

Er moet opgemerkt worden dat het definitieve uitvoeringsresultaat nog kan afwijken, aangezien voor een aantal ontvangsten en uitgaven nog met ramingen wordt gewerkt.

- Wat betreft de gewestbelastingen zullen de cijfers nog afwijken: voor de onroerende voorheffing, de verkeersbelastingen en de erfbelasting worden de kasontvangsten van januari en februari van het jaar x+1 aangerekend op het jaar x. De kasontvangsten van februari zijn uiteraard nog niet gekend en moeten geraamd worden.
- Ook voor de ontvangen bedragen inzake de netto-opcentiemen van de AJ'en 2015 tot en met 2017 werd een prognose opgesteld omdat er voor de maanden januari en februari 2018 nog geen uitvoeringscijfers beschikbaar zijn.
- Inzake de uitgaven van de federale operatoren zijn de cijfers van de RSZ en DIBISS voor het 4de kwartaal gebaseerd op ramingen. De door het RIZIV opgeleverde cijfers betreffen ramingen voor de 3 laatste kwartalen van 2017. Wat betreft de cijfers die het RIZIV heeft doorgegeven voor woonzorgcentra verwacht de administratie Financiën en Begroting dat de werkelijke uitgaven hoger zullen liggen dan hetgeen door het RIZIV werd geraamd.
- De jaarrekeningen van de rechtspersonen worden pas definitief ingediend eind maart. Deze definitieve jaarrekeningen kunnen nog afwijken van de uitvoeringcijfers die medio januari werden aangeleverd aan het departement Financiën en Begroting.
- De jaarafsluiting van de universiteiten en hogescholen is lopende. De vooropgestelde positieve impact van 25,4 miljoen euro betreft dus een raming.

Grafiek 1 visualiseert op hoofdlijnen de afwijkingen met de begrotingsaanpassing. Secties 1 tot en met 3 bespreken die afwijkingen in detail.

Grafiek 1. Verschillenanalyse op hoofdlijnen tov BA 2017 (HRF)

De 247,8 miljoen andere ontvangsten is de samenvoeging van de volgende ontvangstencategorieën uit Tabel 2: Gew&Gem middelen BFW (+0,0 miljoen), Specifieke dotaties (+0,1 miljoen), Andere (-23,1 miljoen), Ontvangsten DAB (-28,1 miljoen) en Ontvangsten RP (298,9 miljoen).

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten (HRF vs G KAS)

In mio euro // HRF	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.230,8	6.306,5	6.323,9	93,1	1,5%	17,4	0,3%
<i>Opcentiemen (HRF)</i>	7.656,0	7.764,3	7.759,3	103,3	1,3%	-5,0	-0,1%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	23.958,6	23.958,6	23.958,6	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	117,1	117,2	117,2	0,1	0,1%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	979,4	966,3	956,3	-23,1	-2,4%	-9,9	-1,0%
Ontv. Alg. Begroting	38.941,8	39.112,8	39.115,3	173,4	0,4%	2,4	0,0%
Ontv. DAB	312,1	296,9	284,0	-28,1	-9,0%	-12,9	-4,4%
Ontv. RP	3.047,4	3.016,0	3.346,3	298,9	9,8%	330,3	11,0%
Totaal Ontvangsten	42.301,4	42.491,6	42.745,6	444,2	1,1%	254,0	0,6%

In mio euro // G KAS	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.230,8	6.306,5	6.323,9	93,1	1,5%	17,4	0,3%
<i>Opcentiemen (G KAS)</i>	7.656,0	7.830,1	8.350,6	694,6	9,1%	520,5	6,6%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	23.958,6	23.958,6	23.958,6	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	117,1	117,2	117,2	0,1	0,1%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	979,4	966,3	956,3	-23,1	-2,4%	-9,9	-1,0%
Ontv. Alg. Begroting	38.941,8	39.178,6	39.706,5	764,7	2,0%	527,9	1,3%
Ontv. DAB	312,1	296,9	284,0	-28,1	-9,0%	-12,9	-4,4%
Ontv. RP	3.047,4	3.016,0	3.346,3	298,9	9,8%	330,3	11,0%
Totaal Ontvangsten	42.301,4	42.491,6	43.336,9	1.035,5	2,4%	845,3	2,0%

1.1. Gewestbelastingen (+93,1 miljoen t.o.v. BA 2017; +17,4 miljoen t.o.v. november)

Tabel 3. Overzicht gewestbelastingen

in mio euro	BA 2017	Prognose december 2017	Prognose februari 2018	Feb vs BA		Feb vs Dec	
				Delta	%	Delta	%
Onroerende voorheffing	109,0	109,0	109,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Erfbelastingen (excl. Fisc regul)	1.357,3	1.400,6	1.439,0	81,8	6,0%	38,5	2,7%
Erfbelastingen (fiscale regularisaties)	25,0	25,0	10,1	-14,9	-59,6%	-14,9	-59,6%
Registratiebelastingen	2.922,1	2.964,0	2.958,9	36,8	1,3%	-5,1	-0,2%
<i>Verkoop en verdeelrecht</i>	2.331,1	2.394,5	2.395,2	64,1	2,7%	0,7	0,0%
<i>Hypotheekbelastingen</i>	177,1	165,8	161,6	-15,6	-8,8%	-4,2	-2,5%
<i>Schenkbelastingen</i>	413,9	403,7	402,1	-11,8	-2,8%	-1,6	-0,4%
Verkeersbelasting	1.086,4	1.071,7	1.071,4	-15,0	-1,4%	-0,3	0,0%
Belasting op de inverkeerstelling	231,3	243,9	244,0	12,7	5,5%	0,1	0,0%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	100,0%	0,0	-24,1%
Kilometerheffing	426,7	431,1	430,4	3,7	0,9%	-0,7	-0,2%
Eurovignet (inning FOD Financiën)	2,3	-5,6	-5,5	-7,8	-336,2%	0,1	-1,4%
Belasting op de spelen en weddenschappen	42,3	40,5	41,1	-1,2	-2,8%	0,7	1,7%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28,4	26,4	25,5	-2,9	-10,3%	-0,9	-3,5%
Openingsbelasting	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0%	0,0	-37,0%
Totaal	6.230,8	6.306,5	6.323,9	93,1	1,5%	17,4	0,3%

- Spelen en weddenschappen

De ESR ontvangsten 2017 voor Spelen en Weddenschappen bedragen 41,1 miljoen euro; 1,2 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Automatische ontspanningstoestellen

De ESR ontvangsten 2017 voor Automatische ontspanningstoestellen bedragen 25,5 miljoen euro; 2,9 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Verkooprecht en verdeelrecht

De ontvangsten uit het verkoop- en verdeelrecht bedragen 2.395,2 miljoen euro, ofwel 64,1 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017. Het betreft een quasi definitief cijfer. Enkel de boekingen voor het terugbetalingsfonds staan nog niet definitief vast, maar die zullen het finale resultaat niet substantieel beïnvloeden. Het eindresultaat ligt in lijn met de prognose van december.

- Recht op hypotheekvestiging

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging bedragen 161,6 miljoen euro, ofwel 15,6 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017. De terugval van de ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging, die in de monitoringrapporten van het vierde kwartaal 2017 reeds werd signaleerd, zette zich nog iets sterker door dan verwacht. Ten opzichte van de monitoring van december ligt het eindresultaat 4,2 miljoen euro lager.

- Schenkelasting

De ontvangsten uit de schenkelasting bedragen 402,1 miljoen euro, 11,8 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. In de eerste jaarhelft van 2017 was er een terugval van het aantal schenkingen. In de tweede jaarhelft herstelde het aantal schenkingen zich, maar niet voldoende om het verlies van de eerste jaarhelft goed te maken. Het eindresultaat ligt wel in lijn met hetgeen werd verwacht in de prognose van december.

- Erfbelasting

Voor de ontvangsten uit erfbelasting (exclusief fiscale regularisaties) kan het eindresultaat 2017 maar bepaald worden als de ontvangsten van de maand februari 2018 gekend zijn. De ontvangsten van maart jaar x tot februari x+1 worden immers aangerekend op begrotingsjaar x. De prognose voor de ontvangsten uit erfbelasting ligt 81,8 miljoen euro boven het bij de begrotingsaanpassing 2017 geraamde bedrag. Ten opzichte van de monitoringnota van december wordt de prognose met 38,5 miljoen euro opgetrokken. De positieve evolutie in de ontvangsten uit erfbelasting zet zich de laatste maanden versterkt door.

De ontvangsten uit de fiscale regularisatie bedragen 10,1 miljoen euro, 14,9 miljoen euro minder dan begroot. De kasontvangsten tot 15 januari 2018 worden aangerekend op begrotingsjaar 2017¹. De tegenvallende inkomsten kunnen deels worden verklaard door het

¹ Omwille van de betaaltermijn van 15 dagen.

feit dat veel dossiers pas laat op het jaar werden ingediend en niet meer in 2017 behandeld konden worden ².

- Onroerende voorheffing

Voor de ontvangsten uit onroerende voorheffing kan het eindresultaat 2017 maar bepaald worden als de ontvangsten van de maand februari 2018 gekend zijn. De ontvangsten van maart jaar x tot februari x+1 worden immers aangerekend aan begrotingsjaar x. Als prognose wordt het in de begroting voorziene bedrag gehandhaafd.

Voor de onroerende voorheffing heeft het INR het resultaat 2016 met 8 miljoen positief gecorrigeerd omwille van de achterstand die was ontstaan door de gewijzigde aanlevering van de brondata door STIPAD. Die achterstand werd in 2017 gedeeltelijk ingelopen. Aangezien de achterstand niet volledig werd ingelopen zou het resultaat 5,7 miljoen euro lager uitkomen dan de huidige prognose indien het INR de 8 miljoen euro in 2017 volledig in negatief zou corrigeren. Het INR heeft evenwel aangegeven rekening te willen houden met het feit dat de achterstand nog niet volledig is ingelopen, voor zover dat dit kan worden aangetoond.

- Verkeersbelasting

Voor de ontvangsten uit verkeersbelasting kan het eindresultaat 2017 maar bepaald worden als de ontvangsten van de maand februari 2018 gekend zijn. De ontvangsten van maart jaar x tot februari x+1 worden immers aangerekend aan begrotingsjaar x. De prognose voor de ontvangsten uit verkeersbelasting bedraagt 1.071,4 miljoen euro, 15,0 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Belasting op de inverkeerstelling

In tegenstelling tot de ontvangsten uit verkeersbelasting zijn de ontvangsten uit de belasting op de inverkeerstelling wel reeds definitief. Voor de belasting op de inverkeerstelling worden de ontvangsten van januari x tot en met december x aangerekend op begrotingsjaar x. De ontvangsten bedragen 244,0 miljoen euro, 12,7 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. Het eindresultaat ligt in lijn met de prognose van december.

- Eurovignet

Door de invoering van de kilometerheffing werd het Eurovignet in België afgeschaft. Voor de periode dat Vlaamse eurovignetten bleven doorlopen na 1 april 2016 terwijl België zelf de heffing van het eurovignet stopzette diende Vlaanderen nog een bedrag terug te storten. Er werd in 2017 een bedrag van 5,7 miljoen euro teruggestort. Samen met nog een paar kleinere ontvangsten brengt dit het eindresultaat op een negatieve ontvangst van -5,5 miljoen euro.

- Kilometerheffing

² Bij Vlabel werden tot en met 19 februari 2018 80 dossiers ingediend, waarvan 77 met jaar ontvangst 2017. Voor 74 dossiers (= 55 voor luik 2 en 19 voor luik 3) werd het te regulariseren bedrag (= 51,8 miljoen) en de heffing (= 12,8 miljoen voor luik 2 en 6,4 miljoen voor luik 3) in kaart gebracht. Bij het federale Contactpunt Regularisaties (CPR) zouden nog een tiental dossiers van 2017 achter zijn.

De ontvangsten kilometerheffing bedragen 430,4 miljoen euro, 3,7 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

1.2. Opcentiemen (HRF: +103,3 miljoen t.o.v. BA 2017; -5,0 miljoen t.o.v. december // ESR: +694,6 miljoen t.o.v. BA 2017; +520,5 miljoen t.o.v. december)

De **Hoge Raad voor Financiën** hanteert een specifieke invalshoek om de aanrekenbare ontvangsten te bepalen. De HRF hanteert in haar verslag van april 2017 een nominale definitie van de netto-opcentiemen (= bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven): de som van de voorlopige twaalfden van het AJ en de kasmatige afrekeningen / ontvangsten van de vorige aanslagjaren over de periode maart tot en met februari. Onder toepassing van de HRF-definitie kunnen de netto-opcentiemen 2017 op 5.937,5 miljoen euro geraamd worden (inclusief vermindering voor fiscale uitgaven BNI; zie infra).

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 wordt er een meerontvangst van 103,3 miljoen euro verwacht. Hierbij dient vermeld dat in het voorliggende uitvoeringsrapport de uitvoering van de fiscale uitgaven op 100% wordt geplaatst en de overrealisatie van de netto-opcentiemen bijgevolg volledig langs ontvangstenzijde wordt gerapporteerd, waarbij in het bijzonder ook de fiscale uitgaven van de BNI'ers als minderontvangst worden beschouwd (zie infra).

Ten opzichte van de monitoring van december 2017 wordt er een lichte daling gerapporteerd van 5,0 miljoen euro.

Tabel 4. HRF definitie netto-opcentiemen (in euro)

HRF definitie van netto opcentiemen = wat ontvangt FOD FIN kasmatig tot en met februari? (euro)	In 2016	In 2017
M.b.t. AJ 2015	vanaf september 2016: maandelijkse afrekeningen (aan 99,52%)	Maandelijkse afrekeningen (huidig innings% = 99,50%) + staart van 2 maanden
	222.804.647,85	20.386.439,61
M.b.t. AJ 2016	Voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2017: maandelijkse afrekeningen (99,60% + staart van 2 maanden)
	5.687.406.141,77	182.121.922,69
M.b.t. AJ 2017		Voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)
		5.735.015.627,06
TOTAAL	5.910.210.789,62	5.937.523.989,36

Voor de **ESR aanrekening van de netto-opcentiemen** (= bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven) wordt vanaf de begrotingsuitvoering 2016 de door het INR gevalideerde methode van de getransactionaliseerde kas toegepast. In vergelijking met de monitoring van december 2017, die gebaseerd was op de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen

bedragen tot en met oktober 2017 ³, is het voorliggende uitvoeringsrapport gebaseerd op de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met december 2017 ⁴.

In het voorliggende uitvoeringsrapport wordt de geraamde ESR aanrekening op 2017 bekomen door de som te maken van de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met december 2017, aangevuld met een prognose voor de maanden januari en februari 2018 voor wat de ontvangen bedragen betreft. De bedoelde prognose wordt bekomen door een extrapolatie te maken op basis van het inningspatroon met betrekking tot het AJ 2016.

De ESR matig aanrekenbare netto-opcentiemen worden in het voorliggende uitvoeringsrapport op 6.528,8 miljoen euro geraamd (Tabel 5). In dit bedrag zijn tevens de inhoudingen verwerkt die de FOD Financiën eind oktober 2017 en eind januari 2018 voor de fiscale uitgaven van de BNI'ers heeft doorgevoerd: 1.740.277,66 euro voor AJ 2015 en 1.925.487,34 euro voor AJ 2016. In de berekening van het vorderingensaldo 2017 werden beide bedragen als een minderontvangst van 2017 beschouwd. De vraag naar ESR matige aanrekening werd op 14 november 2017 – informeel - aan het INR voorgelegd.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 wordt er een meerontvangst van 694,6 miljoen euro verwacht. Hierbij dient eveneens vermeld dat in het voorliggende uitvoeringsrapport de uitvoering van de fiscale uitgaven op 100% wordt geplaatst en de overrealisatie van de netto-opcentiemen bijgevolg volledig langs ontvangstenzijde wordt gerapporteerd, waarbij in het bijzonder ook de fiscale uitgaven van de BNI'ers als minderontvangst worden beschouwd (zie supra).

Ten opzichte van de monitoring van december 2017 wordt er een toename gerapporteerd van 520,5 miljoen euro.

Tabel 5. ESR aanrekening netto-opcentiemen (in euro)

ESR matige aanrekening volgens getransactionaliseerde kas (euro)	In 2016	In 2017
M.b.t. AJ 2015	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2015 van januari 2016 tem december 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2015 van januari 2017 tem december 2017
	2.687.267.022,15	0,00
	+ ontvangen bedragen AJ 2015 van maart 2016 tem februari 2017 (99,52%)	+ ontvangen bedragen AJ 2015 van maart 2017 tem februari 2018 (99,50% + staart van 2 maanden) (ook FU BNI ingehouden)
	364.058.862,48	20.386.439,61
	Subtotaal AJ 2015	Subtotaal AJ 2015
	3.051.325.884,63	20.386.439,61
M.b.t. AJ 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2016 van januari 2016 tem december 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2016 van januari 2017 tem december 2017
	2.652.559.176,50	2.871.601.194,01

³ De uitvoeringscijfers tot en met oktober 2017 voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 werden door de FOD Financiën op 1 december 2017 ter beschikking van het Vlaams Gewest gesteld.

⁴ De uitvoeringscijfers tot en met december 2017 voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 werden door de FOD Financiën op 24 januari 2018 ter beschikking van het Vlaams Gewest gesteld.

ESR matige aanrekening volgens getransactionaliseerde kas (euro)	In 2016	In 2017
	+ ontvangen bedragen AJ 2016 van maart 2016 tem februari 2017	+ ontvangen bedragen AJ 2016 van maart 2017 tem februari 2018 (99,60% + staart van 2 maanden) (ook FU BNI ingehouden)
	75.291.723,80	270.075.970,15
	Subtotaal AJ 2016	Subtotaal AJ 2016
	2.727.850.900,30	3.141.677.164,16
M.b.t. AJ 2017		BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2017 van januari 2017 tem december 2017
		3.282.236.469,35
		+ ontvangen bedragen AJ 2017 van maart 2017 tem februari 2018 (extrapolatie)
		84.501.143,46
		Subtotaal AJ 2017
		3.366.737.612,81
ALGEMEEN TOTAAL	5.779.176.784,93	6.528.801.216,58

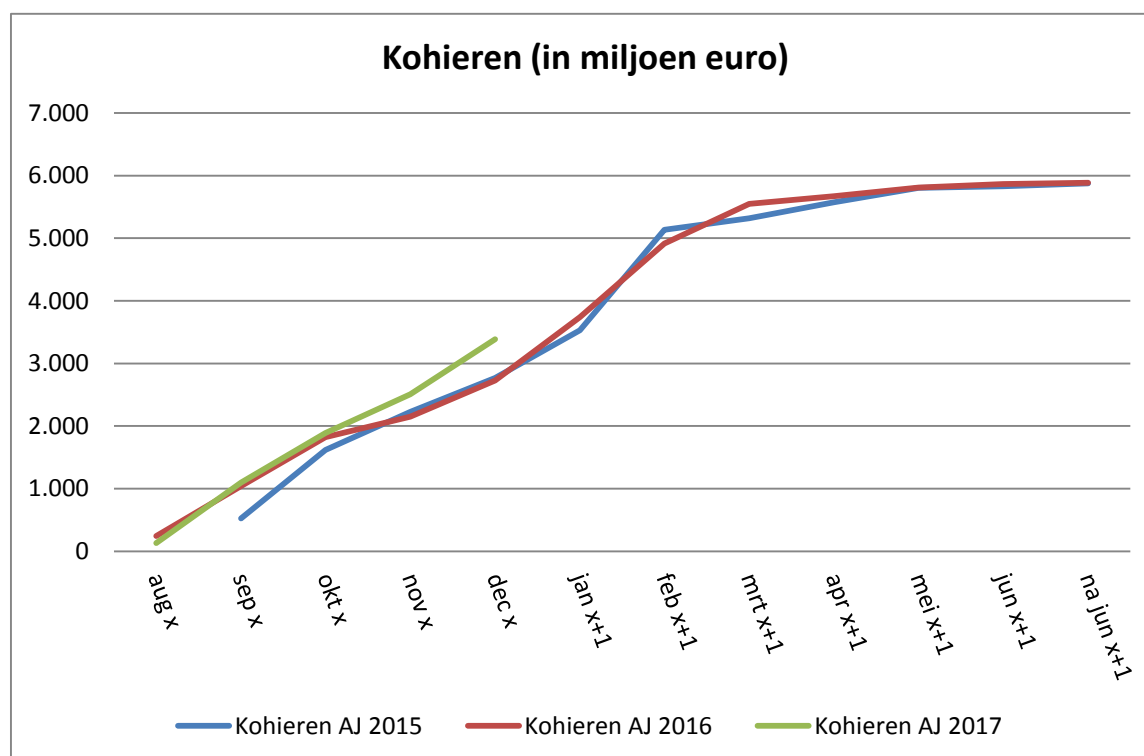
Zoals supra gesteld is het bedrag van de ESR matig aanrekenbare netto-opcentiemen zoals weergegeven in Tabel 5 (6.528,8 miljoen) samengesteld uit een component realisatie en een component prognose. De component realisatie bedraagt in de voorliggende uitvoering 6.483,4 miljoen (federale uitvoeringscijfers tot en met december 2017). Ter vergelijking: tot en met oktober 2017 bedroegen de federale realisaties 5.007,5 miljoen.

Tot slot dient benadrukt dat de FOD Financiën tijdens de maanden november en december 2017 1.494,4 miljoen euro heeft ingekohierd met betrekking tot het AJ 2017. In de vergelijkbare periode van het AJ 2015 en het AJ 2016 was dit respectievelijk 1.151,3 miljoen en 904,0 miljoen euro. Tabel 6 vergelijkt de betrokken aanslagjaren in een ruimer perspectief. Grafiek 2 visualiseert het verloop van de kohieren per aanslagjaar.

Tabel 6 Absolute en Relatieve uitvoeringscijfers per AJ

In miljoen euro	AJ 2015	AJ 2016	AJ 2017
Effectieve kohieren tem december mbt AJ	2.770,6	2.729,3	3.385,4
Geraamde kohieren bij federale BC AJ	5.601,1	5.761,1	5.809,4
<i>Uitvoerings%</i>	<i>49,5%</i>	<i>47,4%</i>	<i>58,3%</i>
Geraamde kohieren bij federale BO AJ+1	5.638,6	5.936,1	5.834,5
<i>Uitvoerings%</i>	<i>49,1%</i>	<i>46,0%</i>	<i>58,0%</i>
Geraamde kohieren bij federale BC AJ+1	5.655,4	5.910,9	
<i>Uitvoerings%</i>	<i>49,0%</i>	<i>46,2%</i>	
Effectieve kohieren bij REA AJ	5.849,6	5.864,6	
<i>Uitvoerings%</i>	<i>47,4%</i>	<i>46,5%</i>	

Grafiek 2 Evolutie van kohieren per AJ

1.3. Andere ontvangsten (-23,1 miljoen t.o.v. BA 2017; -9,9 miljoen t.o.v. december)

De overige ontvangsten op de algemene middelenbegroting vallen ongeveer 23,1 miljoen euro lager uit dan begroot.

Inzake de verkeersboeten wordt er een onderrealisatie gerapporteerd van 20,9 miljoen euro t.o.v. de BA 2017. Dit cijfer houdt geen wijziging in ten opzichte van de monitoring van december 2017. De kasmatige afrekening van de verkeersboeten voor de begrotingsjaren 2015 en 2016 bedraagt -66,9 miljoen euro (verschil tussen de effectief geïnde boeten en de als voorschot doorgestorte bedragen) en wordt ESR matig aangerekend op de jaren 2015 en 2016. De kasmatige afrekening bezwaart bijgevolg het voorliggende uitvoeringsrapport niet. Inzake de afdrachten van de controleinstellingen (autokeuringen) wordt er t.o.v. de BA 2017 een lichte onderrealisatie vastgesteld van -0,7 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van december 2017 betekent dit een positieve bijstelling van 0,5 miljoen euro.

De ontvangsten uit de heffing leegstand en verkrotting bedragen 7,9 miljoen euro, 6,3 miljoen meer dan begroot. Ten opzichte van de monitoring van december 2017 betekent dit een positieve bijstelling van 0,4 miljoen euro.

1.4. Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (+270,8 miljoen t.o.v. BA 2017; +317,4 miljoen t.o.v. december)

De ontvangsten van de DAB's en rechtspersonen worden overgenomen uit de aangeleverde uitvoeringscijfers en vertonen een positieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2017 ten belope van 270,8 miljoen euro.

De gerealiseerde ESR ontvangsten van de DAB's blijven 28,1 miljoen onder het cijfer van de begrotingsaanpassing 2017. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij het Mina-fonds (-34,1 miljoen), het VIF (+6,1 miljoen) en het Loodswezen (+1,0). Ten opzichte van de monitoring van december verminderen de ontvangsten met 12,9 miljoen euro.

De gerealiseerde ESR ontvangsten van de rechtspersonen bedragen 298,9 miljoen meer dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2017. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij BAM (+6,0 miljoen), FFEB (+8,0 miljoen), Tunnel Liefkenshoek (+6,0 miljoen), VDAB (+9,7 miljoen), VIB (+12,8 miljoen), VITO (-9,4 miljoen), VMM (-6,5 miljoen), VRT (-24,3 miljoen ⁵), De Lijn (+8,7 miljoen), Waterweg (-16,1 miljoen) en U&HS (+92,8 miljoen). Hierbij dient evenwel vermeld dat van de 298,9 miljoen euro er 191,3 miljoen euro gerapporteerd wordt bij instellingen die bij de begrotingsaanpassing 2017 geen afzonderlijke begroting hebben ingediend. Tot die laatste groep van instellingen behoren o.m. VLIR (+34,3 miljoen), Brabo 1 (+18,8 miljoen), Scholen van Morgen (+95,7 miljoen), Via Noord Zuid Kempen (+15,9 miljoen) en Via R4 Gent (+6,8 miljoen). Hiertegenover staan bij de bedoelde instellingen eveneens uitgaven.

Ten opzichte van de monitoring van december nemen de ESR ontvangsten met 330,3 miljoen euro toe. Met dezelfde opmerking aangaande het indienen van een afzonderlijke begroting.

⁵ De daling bij VRT is hoofdzakelijk te verklaren door de toepassing van het advies van het INR dd. van 7 juni 2017 aangaan de registratie van de BTW. Conform het advies wordt de BTW op de BTW-plichtige activiteit als een transitorische post geboekt. Langs uitgavenzijde rapporteert VRT een gelijkaardige daling.

2. Uitgaven

Tabel 9. Globaal overzicht uitgaven

In mio euro	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
100 mio buffer	100,0	112,6	0,0	-100,0	-100,0%	-112,6	-100,0%
provisie opstap O&O	46,8	0,0	0,0	-46,8	-100,0%	0,0	0,0%
loonmodel Onderwijs	7.700,8	7.685,6	7.693,1	-7,7	-0,1%	7,5	0,1%
Kinderbijslag (incl beheersenveloppe)	3.617,7	3.593,4	3.614,7	-3,0	-0,1%	21,4	0,6%
WZC incl. sociaal akkoord	1.989,9	1.953,1	1.923,1	-66,8	-3,4%	-30,0	-1,5%
Dienstencheques	1.162,0	1.118,5	1.115,2	-46,8	-4,0%	-3,3	-0,3%
Andere	13.402,7	13.287,9	13.128,7	-274,0	-2,0%	-159,2	-1,2%
Uitg. Alg. Begroting	28.019,9	27.751,1	27.474,9	-545,0	-1,9%	-276,2	-1,0%
VIF	661,5	620,1	709,2	47,7	7,2%	89,1	14,4%
Mina	333,8	345,1	338,5	4,7	1,4%	-6,6	-1,9%
Correctie MC		0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Andere	201,0	202,5	193,8	-7,3	-3,6%	-8,7	-4,3%
Uitg. DAB	1.196,3	1.167,6	1.241,4	45,1	3,8%	73,9	6,3%
VDAB	818,8	789,2	780,2	-38,6	-4,7%	-9,0	-1,1%
Hermes	556,1	478,2	497,1	-59,0	-10,6%	19,0	4,0%
BAM	159,5	88,1	78,8	-80,8	-50,6%	-9,4	-10,6%
W&Z	328,0	281,7	269,3	-58,7	-17,9%	-12,4	-4,4%
VVM-De Lijn	1.231,7	1.239,8	1.254,3	22,6	1,8%	14,5	1,2%
U&HS ⁶	3.246,4	3.246,4	3.265,1	18,7	0,6%	18,7	0,6%
Andere	7.803,8	7.738,0	7.954,8	151,0	1,9%	216,8	2,8%
Correctie MC				0,0	0,0%	0,0	0,0%
Uitg. RP	14.144,5	13.861,4	14.099,6	-44,9	-0,3%	238,2	1,7%
Onderbenutting Universiteiten en Hogescholen	-111,9 ⁷	-128,2		111,9 ⁸	-100,0%	128,2	-100,0%
Onderbenutting	-578,8			578,8	-100,0%	0,0	0,0%
Totaal Uitgaven	42.670,0	42.651,9	42.816,0	145,9	0,3%	164,1	0,4%

⁶ Bij de Hogescholen en Universiteiten werden bij 1BA2017 en monitoring december de begrote cijfers opgenomen terwijl voor de raming van februari de door U&HS geraamde actuals werden opgenomen.

⁷ Omwille van de volledige consolidatie van de begrotingen van de universiteiten en hogescholen in de begroting 2017 werd een onderbenutting van 111,9 miljoen euro ingeschreven om de consolidatie neutraal te laten verlopen. Met het neutraal laten verlopen van de consolidatie bedoelen we de impact op het vorderingensaldo gelijk gehouden wordt aan de toelagen die aan de hogescholen en universiteiten worden verstrekt.

⁸ De Hogescholen en Universiteiten hebben naar aanleiding van dit uitvoeringsrapport een update van hun begrotingsuitvoering gemaakt en dit resulteert in een onderbenutting van 25,4 miljoen euro ten opzichte van de toelagen aan de Hogescholen en Universiteiten. Dit impliceert derhalve 25,4 miljoen euro extra onderbenutting dan verwacht bij de begrotingsaanpassing 2017.

Deze onderbenutting kan als volgt worden waargenomen: -111,9 miljoen euro (startpositie begroting (zie voetnoot 7)) -18,7 miljoen euro (extra uitgaven) + 92,8 miljoen euro (extra eigen ontvangsten) + 64,5 (extra betoelaging) – 1,3 miljoen euro andere bewegingen (cfr. ESR-8 en ESR-9) = +25,4 miljoen euro.

2.1. Algemene uitgavenbegroting

- Financien en Begroting

Op de VAK/VEK buffer die bij de begrotingsaanpassing 2017 werd aangelegd, werd er overeenkomstig de gemaakte afspraken in het kader van de begrotingsopmaak 2018 reeds 135 miljoen euro besteed. Daarbovenop werd er in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december 2017 bijkomend 112,6 miljoen euro aangewend voor de versterking van externe pensioenfondsen en enkele onverwachte uitgaven. De eenmalige uitgaven die met deze middelen worden verricht, worden aangerekend op de functionele begrotingsartikelen en komen op de individuele uitgavenlijnen bij de ministeries of geconsolideerde rechtspersonen tot uiting.

- Economie, Wetenschap en Innovatie

Van de provisie onverdeelde beleidsruimte O&O werd het VAK integraal herverdeeld terwijl er slechts 16,5 miljoen euro VEK werd herverdeeld. Bovendien werd het VEK quasi integraal naar IS-artikelen herverdeeld waardoor de ESR-impact zich bij de te consolideren instellingen manifesteert. Zoals verondersteld in de monitoring van december is er een volledige onderbenutting van de provisie opstap O&O (46,8 miljoen euro).

- Onderwijs en Vorming

De onderbenutting op de lonen onderwijs bedraagt 7,7 miljoen euro wat 7,5 miljoen minder is dan de inschatting van de onderbenutting door het departement onderwijs (15,2 miljoen euro) naar aanleiding van de monitoring van december.

- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De uitgaven voor de gezinsbijslag (incl beheerskosten Famifed) vallen 3 miljoen euro lager uit dan begroot bij de 1ste begrotingsaanpassing, wat 21,4 miljoen euro meer is ten opzichte van de raming van december.

De uitgaven voor de woonzorgcentra worden door het RIZIV (federale operator) 66,8 miljoen lager ingeschat dan het krediet bij de 1ste begrotingsaanpassing. Bij de monitoring van december werd uitgegaan van een onderaanwending van het begrotingskrediet van 36,8 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van december raamt het RIZIV dus 30 miljoen minder uitgaven.

- Werk en Sociale Economie

Voor de uitgaven door federale operatoren werd begin februari een eerste ESR-afrekening ontvangen.

Deze uitgaven liggen 11,6 miljoen lager dan geraamd in het monitoringrapport van december. De RSZ-doelgroepkortingen liggen 4,8 miljoen lager, voornamelijk als gevolg van een lagere uitgave voor kortingen jonge werknemers (-4,3 miljoen euro). Wat betreft de uitgaven waarvoor de RVA de operator is, liggen de uitgaven 6,7 miljoen euro lager dan geraamd in december: de geactiveerde werkloosheidsuitkeringen in het kader van het Activaplan (11,4 miljoen euro), de loonpremie voor SINE werknemers (2,9 miljoen euro) en de werkhervattingstoeslag (1,2 miljoen euro) zijn lager dan in december geraamd, terwijl de uitgaven in het kader van het aflopende stelsel van loopbaanonderbreking 9,1 miljoen euro hoger liggen.

Voor de dienstencheques wordt een onderbenutting vastgesteld van 46,8 miljoen euro wat 3,3 miljoen euro meer is dan geraamd in december.

2.2. DAB's

De uitgaven van de DAB's liggen 45,1 miljoen euro hoger dan begroot bij de eerste begrotingsaanpassing en 73,9 miljoen euro hoger ten opzichte van de raming van december. Deze overbenutting kan grotendeels toegeschreven worden aan de uitgaven op de op 15 december 2017 vanuit de VAK/VEK-buffer herverdeelde middelen (20 miljoen euro bij VIF voor stationsomgeving Mechelen en 9,6 miljoen euro bij MINA voor toelagen aan de drinkwatermaatschappijen) en aan de boeking van te ontvangen facturen bij het VIF.

2.3. Rechtspersonen

De uitgaven van de rechtspersonen liggen 67 miljoen euro boven het niveau van de 1ste begrotingsaanpassing. Ten opzichte van de monitoringnota van december liggen ze 366,4 miljoen euro hoger.

De belangrijkste reden voor de afwijking met de nota van december is de uitbreiding van de Vlaamse consolidatieperimeter. In voorliggende nota worden de realisatiecijfers van alle instellingen die bij de EDP-notificatie van oktober 2017 onder de Vlaamse overheidssector S1312 werden geklasseerd mee geconsolideerd.⁹ Ten opzichte van de begrotingsaanpassing betekent deze uitbreiding van de perimeter 249,1 miljoen meer uitgaven. Zonder deze uitbreiding van de perimeter liggen de uitgaven bij de rechtspersonen dus 117,3 miljoen euro hoger ten opzichte van monitoringrapport van december en 182,1 miljoen euro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2017.

⁹ Zo werden onder meer enkele PPS-projectvennootschappen zoals de DBFM-vennootschap Scholen van Morgen, de VIA-investvennootschappen R4,NZ-Kempen en Zaventem en de Lijn-dochters Llván en Brabo I opgenomen in de overheidssector S1312. Dit betekent ook dat voor voormelde PPS-projecten de ESR-correcties grotendeels wegvallen.

Belangrijke positieve afwijkingen t.o.v. de bijdrage tot het bij de begrotingsaanpassing 2017 voorziene vorderingensaldo situeren zich bij het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (+59), VSB (+15,6), de VDAB (+38,6), BAM (+80,8) en W&Z (+58,7) terwijl er bij VIPA (-23,5) en De Lijn (-22,6) sprake is van een negatieve afwijking.

Bij het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid is er een herschikking gebeurd van 64,5 miljoen euro van ESR-aanrekenbare uitgaven (onder WT-aggregaat) naar interne stromen met de Universiteiten en Hogescholen wat een positieve impact heeft op het vorderingensaldo van het Fonds.

De afwijking bij de VDAB wordt onder meer verklaard door de niet aanwending van de provisie tijdelijke werkervaring ad 12,0 miljoen en een bijkomende onderbenutting t.o.v. de monitoring van december betreffende RSZ kortingen voor artikel 60, §7 werknemers (5,2 miljoen euro) .

Bij de BAM is er zowel vertraging op de voorbereidende werken als op de hoofdwerken van Oosterweel. Gelet op deze onderbenutting op de hoofdwerken worden deze (niet-gerealiseerde) uitgaven ook niet geneutraliseerd bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling.

Bij W&Z situeert de geraamde onderbenutting zich bij de waterbouwkundige werken.

De afwijking bij De Lijn is het resultaat van een bijtengewone storting (21 miljoen euro) aan de Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening De Lijn OFP ter ondersteuning van het vermogen.

De uitvoering bij het VIPA toont een schijnbare overschrijding van 23,5 miljoen euro van de begroting. Dit is echter een louter kastechnische factor die te wijten is aan de inhoudingen voor A1/A3-BFM voor de ziekenhuizen waarbij de door het VIPA verwachte daling inzake BFM-betalingen slechts met vertraging tot uiting komt in de uitbetalingen door het RIZIV. De ESR-matig aanrekenbare uitgaven A1/A3 blijven echter ongewijzigd waardoor de ESR-correctie met eenzelfde bedrag verbetert (cfr infra).

De Hogescholen en Universiteiten hebben naar aanleiding van deze monitoringoefening een update van hun begrotingsuitvoering gemaakt en dit resulteert in een onderbenutting van 25,4 miljoen euro ten opzichte van de toelagen aan de Hogescholen en Universiteiten. Dit impliceert derhalve 25,4 miljoen euro extra onderbenutting dan verwacht bij de begrotingsaanpassing 2017.

3. ESR-correcties

Tabel 10. Overzicht ESR correcties

In mio euro	1BA 2017	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
<i>DBFM SvM</i>	-132,5	-123,5	-16,5	115,9	-87,5%	107,0	-86,6%
<i>Sluis Terneuzen</i>	48,2	34,6	34,6	-13,6	-28,2%	0,0	0,0%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur A1/A3</i>	276,3	313,7	315,9	39,7	14,4%	2,3	0,7%
<i>andere</i>	105,3	105,3	98,0	-7,3	-6,9%	-7,3	-6,9%
ESR correcties	297,3	330,1	432,0	134,7	45,3%	102,0	30,9%

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2017 hebben de ESR correcties een positieve impact van 134,7 miljoen euro. Deze afwijking is te verklaren door : de DBFM Scholen van Morgen (+115,9 miljoen) en de Sluis Terneuzen (-13,6 miljoen) en A1/A3 Ziekenhuisinfrastructuur (+39,7 miljoen).

De grootste wijziging binnen de ESR-correcties betreft de positieve bijstelling voor de DBFM Scholen van Morgen. Naar aanleiding van de indeling van de vennootschap bij de overheidssector (S1312) bij de EDP-notificatie van maart 2017 worden de inkomsten en uitgaven van deze vennootschap verwerkt bij de rechtspersonen en wordt er niet meer met een ESR-correctie gewerkt, uitgezonderd voor de BTW op de opgeleverde scholen.

De globale impact op het vorderingensaldo van het project Scholen van Morgen (ESR-begroting + ESR-correctie) bedraagt -118,1 miljoen euro wat 14,4 miljoen beter is dan geraamd bij de begrotingsaanpassing.

Voor de financiering van de sluis Terneuzen wordt vanaf 2016 jaarlijks een bedrag van 59,5 miljoen euro gestort aan Nederland. ESR-matig wordt jaarlijks een ESR-correctie voorzien voor het verwachte aandeel van Vlaanderen in de gemaakte kosten van dat jaar en is er afgesproken dat de volgorde van de verschillende bronnen van belang is, waarbij Vlaanderen op de laatste plaats komt na Nederland en Europa. In de begrotingsaanpassing 2017 was een positieve ESR-correctie van 48,2 miljoen euro voorzien, namelijk het verschil tussen de Vlaamse bijdrage in geraamde kosten (11,3 miljoen euro) en de voorziene kasfinanciering van 59,5 miljoen euro. Overeenkomstig de meest recente update wordt de Vlaamse bijdrage in de gemaakte kosten in 2017 geraamd op 24,9 miljoen euro. Hierdoor bedraagt de positieve ESR-correctie 34,6 miljoen euro in plaats van het bij BA17 voorziene bedrag van 48,2 miljoen euro.

De update van de ESR-correctie voor A1/A3 hangt samen met de kredietoverschrijding in de begroting 2017 van het VIPA. Deze kredietoverschrijding is kastechnisch en te wijten aan de inhoudingen (door de FOD Fin) voor A1/A3-BFM voor de ziekenhuizen. De ESR-matig aanrekenbare uitgaven A1/A3 blijven echter ongewijzigd waardoor de ESR-correctie met eenzelfde bedrag verbetert (cfr supra, comment bij uitvoering VIPA).

Bijlage – ESR-aanrekening gewestbelastingen

ESR-aanrekening gewestbelasting	jan x	feb x	mrt x	apr x	mei x	jun x	jul x	aug x	sep x	okt x	nov x	dec x	jan x+1	feb x+1	mrt x+1	Opmerking
Onroerende voorheffing																
Erfbelastingen																
Verkoop en verdeelrecht																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Hypotheekbelastingen																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Schenkbelastingen																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Verkeersbelasting op de autovoertuigen																
Belasting op de inverteringsstelling																
Eurovignet (inning IVA VLABEL)																
Kilometerheffing (brutobedrag + boete)																O.b.v. datum gereden km
Eurovignet (inning FOD Financiën)																
spelen en weddenschappen																
automatische ontspanningstoestellen																
Openingsbelasting																